

MIKULÁŠ PEKSA / PIRÁTI

1. Jak vnímáte roli Evropské unie, pokud jde o potraviny?

"Vždycky jsem se snažil podporovat malé farmy a zemědělce. Je důležité, aby evropské peníze proudily těm, kdo je opravdu potřebují – a ne velkým agrokorporátům. Evropa by měla dbát na to, aby zemědělci produkovali kvalitní a bezpečné potraviny. Naše role spočívá v tom, abychom pravidla synchronizovali a nastavili je spravedlivě pro všechny."

2. Jste spokojen s tím, jak EU působí při zajišťování bezpečnosti potravin?

"Evropské orgány se snaží zajistit, aby spotřebitelům nepřišlo na stůl nic zdravotně závadného. K tomu máme potřebné mechanismy. Co se týče dodávek potravin, jak už jsem říkal, snažíme se maximálně podporovat lokální zemědělce a výrobce."

3. Jaký je Váš názor na otázku potravinového zabezpečení a soběstačnosti ve výrobě potravin v EU a v České republice?

"Myslím, že debaty o potravinové soběstačnosti jednotlivých států, které jsou propojené uvnitř společného trhu, jsou jen dalším lobbistickým trikem, jak si vynutit proplácení dalších dotací do svého byznysu. Proto ten trh máme, aby nám zajistil nejlepší ceny. Jako celek by Evropa měla být soběstačná ve výrobě potravin. Vzhledem k tomu, že Společná zemědělská Politika spolýká 1/4 evropského rozpočtu a Evropa má společnou politiku mezinárodního obchodu, máme nástroje, jak toho dosáhnout, a neměli bychom se bát jich využít."

4. Měla by EU více podporovat evropské zemědělce a potravináře nebo je lepší podporovat dovoz potravin ze zahraničí?

"Rozhodně musíme podporovat evropskou a lokální výrobu. Už jen například v nedávné covidové krizi jsme viděli, že závislost na dovozu je obrovský problém. Nehledě na to, že jsme pak jako Evropa lehce vydíratelní."

5. V případě Vašeho zvolení do Evropského parlamentu, budete se věnovat tématům souvisejícím s potravinami a potravinářstvím? Pokud ano, co konkrétního budete prosazovat?

"Potraviny nejsou úplně můj primární obor, nicméně jsem se teď pět let věnoval hlídání toho, kam jdou evropské dotace. A máme širokou shodu na tom, že podporovat plošně obrovské agrobary, kteří nehospodáří šetrně a ničí přírodu, nedává žádný smysl. Peníze tedy musí směřovat těm, kdo je opravdu potřebuje a kdo dokáže šetrně zacházet s půdou i se zvířaty."

6. Představy o ochraně klimatu a životního prostředí se v řadě případů rozcházejí s představami o soběstačnosti a konkurenceschopnosti. Jak byste v oblasti zemědělství a potravinářství podpořil tvorbu konsenzů, které jsou technicky správné a udržitelné.

"Rozumím tomu, že řada českých agrobaronů věří tomu, že jedinou cestou, jak provozovat zemědělství, je proměnit ho v jakousi továrnu na potraviny a pomocí mechanizace a chemických postřiků z půdy vydřít maximum – bez ohledu na erozi, úbytek biodiverzity a podobně. Neztotožňuji se s tímto přístupem, chtěl bych, aby tu příroda a krajiny zůstaly i pro naše děti."

7. Mediální prostředí a veřejnost jsou často ovlivňovány činností nestátních neziskových organizací, jejichž financování není v mnoha případech transparentní. Domníváte se, že může tato skutečnost znamenat hrozbu pro budoucnost demokracie v EU?

"Rozhodně se chci vyvarovat nálepkování neziskových organizací, což zneužívají autoritáři napříč Evropou. Pod záminkou financování neziskovek ze zahraničí zakazují jejich činnost nebo je jinak ostrakizují. Jsem samozřejmě jako Pirát pro velkou transparentnost, nesmí to ale jít proti svobodnému fungování neziskovek, které často fungují právě jako hlídací psi demokracie. Ale je pravda, že vnímám obrovské riziko související s agresivním lobbingem velkých zemědělských asociací typu COPA-COGECA a podobných. Vlivové operace organizované těmito lobbisty jsou skutečně obrovské riziko pro naši demokracii. Tam je třeba největší transparence, kontroly lobbistických kontaktů a finančních toků do pokladen jim spřátelených politiků."

8. V Evropě vzniká skutečně velké množství předpisů, čím, je vytvářeno prostředí pro MSP obtížně přehledné. Jak byste danou situaci řešil?

"Zjednodušením takový předpisů. Je pravda, že byrokratická zátěž malých a středních podniků je neúměrná. Řešením je větší digitalizace a celkově zjednodušení právních předpisů. Zároveň je třeba si přiznat, že oblasti zemědělství se v uplynulých letech legislativa příliš nedotkla – příslušné předpisy vznikají na národní úrovni, a Evropa tak slouží jako obětní beránek."

9. Jaký je váš názor na současný stav regulace výroby potravin v EU? Myslíte si, že je třeba více regulovat nebo naopak uvolnit přísnější pravidla?

"Upřímně si nemyslím, že bychom se na tyto problémy měli dívat optikou „více nebo méně“. Máme nějaké požadavky, které souvisí s kvalitou potravin, aby byly bezpečné a zdravé, a obchodování s nimi bylo transparentní. Tyto požadavky je třeba splnit, ideálně s minimálním zapojováním právníků do celého procesu."

10. Jak hodnotíte současnou situaci v oblasti ochrany životního prostředí ve vztahu k výrobě potravin v Evropské unii? Jaké kroky byste navrhovali ke zlepšení této situace?

"Nelíbí se mi, když velké agropodniky ničí půdu, zbytečně kropí úrodu pesticidy, a ve velkém měřítku tak přispívají k ničení životního prostředí. Byl bych rád, abychom měli taková pravidla, která ochrání přírodu a zároveň budou zemědělcům dávat smysl. Myslím, že nejlepším řešením by bylo zastropovat dotace, abychom se přirozeným a tržním způsobem zbavili velkých oligopolů a dali prostor hospodařit na půdě drobným farmářům, kteří se o ní starají lépe."